

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkuamiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekojärjestelmälle

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:

Taidenmuseon perusparannus

Toteutusvaihtoehto 1

-näyttelytilojen lisääminen
-museaalisten olosuhteiden
järjestäminen
näyttelytiloihin
-LVIS-tekniikan uusiminen ja
parantaminen
-esteettömyyden parantaminen
-kuntotutkimuksessa esiin tulleiden
asioiden
korjaaminen / kunnostaminen /
uusiminen

Toteutusvaihtoehto 2

Toteutusvaihtoehto 3

Päättävä toimielin / päättävät
toimielimet:

Kaupunginvaltuusto

Arvioitu päätösaikataulu:

Syksy 2023

Valmistelijat:

Joni Sorjonen

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Kun kohde on tehty - valmiiksi = true - ei ole tehty = false

1. Eri ikäiset kuntalaiset	☒ Kyllä	false
2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät	☒ Kyllä	false
3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö	☒ Kyllä	true
4. Kaupungin talous	☒ Kyllä	true
5. Ympäristö	☒ Kyllä	true
6. Yritykset	☒ Kyllä	false

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Taidemuseon näyttelyesineiden kuljetusten siirtyessä uudelle lastauslaiturille rakennuksen sivustalle, sisäänkäynnin edustan turvallisuus lisääntyy.
Pyöräpaikoituksen parantaminen kannustaa entisestään tulemaan pyörällä Taidemuseolle

Työikäiset

Samat vaikutukset

Ikäihmiset

Samat vaikutukset

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Useiden tutkimusten mukaan kulttuurilla ja museovierailuilla on positiivisia vaikutuksia psyykkiseen hyvinvointiin. Kolmannen kerroksen monitoimitilat lisäävät moninaisempaa toimintaa ja palvelutarjontaa kaikille käyttäjäryhmille.

Työikäiset

Samat vaikutukset

Ikäihmiset

Samat vaikutukset

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

-

Työikäiset

-

Ikäihmiset

-

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Näyttelytilojen lisääminen ja niihin museaalisten olosuhteiden järjestäminen mahdollistaa palvelujen monipuolistamisen ja varmistaa näyttelyesineiden lainaan saamisen ja täten parantaa palvelutarjontaa. Kolmoskerroksen monitoimitilojen rakentaminen mahdollistaa jatkossa uudenlaista kulttuuritarjontaa kaiken ikäisille.

Työikäiset

Samat vaikutukset

Ikäihmiset

Samat vaikutukset

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Kulttuuritarjonta paranee ja monipuolistuu

Työikäiset

Samat vaikutukset

Ikäihmiset

Samat vaikutukset

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Kulkuyhteydet säilyvät nykyisellään. Pyöräpaikoituksen parantaminen (runkolukitusmahdollisuus) kannustaa osaltaan saapumaan pyörällä Taidemuseolle ja tukee arkiliikkumista.

Työikäiset

Samat vaikutukset

Ikäihmiset

Samat vaikutukset

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Esteettömien wc-/lastenhoitotilojen ja unisex- vessojen rakentaminen lisää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja turvallisuutta. Lipunmyyntipisteen madaltaminen parantaa eri

käyttäjärühmien huomioimista (esim. lapset, ikäihmiset, liikuntarajoitteiset).

Työikäiset

Samat vaikutukset

Ikäihmiset

Samat vaikutukset

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Kulttuuritarjonta paranee ja monipuolistuu.

Työikäiset

Samat vaikutukset

Ikäihmiset

Samat vaikutukset

1.10 Jokin muu, mikä?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä**

- ☐ Kyllä
☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Hankesuunnittelua on esitelty Kulttuuri- ja liikuntalautakunnalle
toukokuussa 2023 ja Joensuun Lyseo-seuralle kesäkuussa 2023.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

2. VAMMAISET HUOMIOIDEN ERI VAMMAISRYHMÄT

2.1 Kulovammaiset

Saavutettavuus ja esteettömyys

Esteettömän kuunteluympäristön parantamiseksi rakennukseen järjestetään induktiosilmukka tai
muu vastaava järjestelmä.

Tilojen suunnittelu

Äänimaailmaa parannetaan tilojen akustoinnilla.
Tekniikka suunnitellaan siten, että se tukee esteetöntä kuunteluympäristöä.
Tilat suunnitellaan siten että kaikkiin kerroksiin ja tiloihin saadaan yleinen kuulutusjärjestelmä.
Kohdevalaistuksella voidaan mahdollistaa huulilukuku.

Tulkkaus

Tulkkaus on jatkossakin mahdollista tarvittaessa, asiakkaan järjestämänä.

Opastus

Opastus tullaan uusimaan sekä sisällä että ulkona, siten viestinnän monikanavaisuus tulee

huomioiduksi.

Sisältöopastukset tullaan tuottamaan siten, että ne ovat saatavilla monikanavaisesti, eli niistä hyötyvät kaikki kävijäryhmät rajoitteista riippumatta.

Jokin muu, mikä?

Äänentoisto huomioidaan sekä rakennuksen että näyttelyjen osalta

2.2 Näkövammaiset

Saavutettavuus ja esteettömyys

Pihalla sisäänkäynnin edustan laatoituksen kunnostus mahdollistaa turvallisemman saapumisen. Esteettömän kuunteluympäristön parantamiseksi rakennukseen järjestetään induktiosilmukka tai muu vastaava järjestelmä.

Tilat

Yhdestä näyttelytilasta tehdään blackbox (mustat seinät ja musta katto), mikä on haastava tila näkövammaiselle. Tästä tilasta tullaan kuitenkin informoimaan tilan ulkopuolella ja Taidemuseon nettisivuilla.

Materiaalivalinnat ja kontrastierot lattian ja seinän rajalla sekä näyttelyjen toteutuksessa suunnitellaan rakennuksen historia ja suojeluarvot huomioiden.

Esteettömän näkemisympäristön osalta tämä ei ole optimaalinen, mutta esteettömyysnäkökulmat huomioidaan yleisissä tiloissa/ kulkureiteillä mahdollisuuksien mukaan.

Lasiseinien ja -ovien huomioteippaukset auttavat tilojen hahmottamisessa ja lisäävät turvallisuutta.

Yleisvalaistus tullaan uusimaan koko rakennuksessa ja valaistuksessa pyritään tasaiseen valaistusvoimakkuuteen. Joissain näyttelytiloissa / näyttelyissä tulee kuitenkin olemaan alhaisempi luksimäärä taideteosten turvallisen säilyttämisen/ valonarkuuden takia. Tämä ei ole ideaali näkemisympäristön esteettömyyden kannalta.

Liikkuminen

Uuden hissin ja sen oikeanlaiset ja oikeanlaisesti sijoitetut painonapit sekä kuulutusjärjestelmä ja automaattisesti aukeava ovi edesauttavat omatoimista vierailua Taidemuseolla.

Uuden tuulikaapin automaattiset liukuovet helpottavat sisätiloihin saapumista.

Näyttelytiloihin johtavat uudet automaattiliukuovet edesauttavat omatoimista ja turvallisempaa liikkumista tilasta toiseen.

Opastus

Opastus tullaan uusimaan sekä sisällä että ulkona, siten viestinnän monikanavaisuus tulee huomioiduksi.

Sisältopastukset tullaan tuottamaan siten, että ne ovat saatavilla monikanavaisesti, eli niistä hyötyvät kaikki kävijäryhmät rajoitteista riippumatta.

Taidemuseon nettisivuilla on myös ääniopastusta.

Opasteet ja teoskyltit valaistaan hyvin, ja opasteiden kirjaisinkoot suunnitellaan riittävän kokoisiksi suhteessa katseluetäisyyksiin ja riittävät tummuuskontrastit huomioidaan suhteessa taustoihin

Jokin muu, mikä?

2.3 Fyysisesti toimintarajoitteiset ja muut vammaiset

Asuminen

(mm. erilaiset tukimuodot)

Liikkuminen

(mm. turvallisuus, itsenäisyys)

Pihalla sisäänkäynnin edustan laatoituksen kunnostus mahdollistaa turvallisemman saapumisen

Taidemuseolle.

Uuden tuulikaapin automaattiset liukuovet ja nykyisen liian jyrkän luiskan korvaaminen tasonostimella helpottaa sisätiloihin saapumista. Lipunmyyntitiskin madaltaminen helpottaa asiointia.

Tilat

(mm. esteettömyys, valaistus)

Opastus

(mm. kartat ja ohjekyltit, selkokieli)

Opastus tullaan uusimaan sekä sisällä että ulkona, siten viestinnän monikanavaisuus tulee huomioituksi.

Jokin muu, mikä?

Näyttelyesitteet toteutetaan selkosuomeksi, suomeksi, venäjäksi ja englanniksi.

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä**

☐ Kyllä

☒ Ei

Hankesuunnittelua on esitelty vammaisneuvostossa toukokuussa 2023. Taidemuseon piha-alueesta ja sisätiloista on tehty saavutettavuuskartoitus vuonna 2019 ja esteettömyyden huomioimisesta on tilattu tätä kartoitusta täydentävä raportti varsinaisen suunnittelun tueksi

Vammaisvaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

3. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Palvelujen tuottamis- ja järjestämisvastuun muutokset, toimintatavan muutos

Kolmannen kerroksen museoammatilliset työtilat tulevat poistumaan ja siirtyvät 1. kerroksen yhteiseen toimistotilaan. Tällä on sekä positiivinen että negatiivinen vaikutus työskentelyyn: salassa pidettävien asioiden käsittely vaikeutuu yhteisissä tiloissa työskennellessä, mutta toisaalta yhteistyö on helpompaa.

Juhlasalin vuokraamisen edellytykset paranevat cateringtilojen järjestämisellä ja juhlasalin akustiikan parantaminen parantaa erilaisten juhlatilaisuuksien järjestämistä.

Museaalisten olosuhteiden järjestäminen helpottaa työn tekemistä ja lopettaa jatkuvan ilmankostuttimien vesikanisterien täyttämisen ja vesikanisterien kuljettamisen kerrosten kostuttimiin. Tämä vapauttaa työaikaa muuhun työhön.

Museaaliset olosuhteet mahdollistavat valtioneuvoston saamisen näyttelyihin.

Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat

Kolmannen kerroksen monikäyttötilat monipuolistavat ja uudistavat museon palveluita: tiloihin tulee pedagoginen tila mikä mahdollistaa koululais- ja muiden ryhmien työpajatoimintaa.

Tilojen yhteydessä on myös taiteeseen pohjautuva elämysmaailma (eräänlainen "taiteen mukulakatu").

Ensimmäisen kerroksen uuden lastauslaiturin ja katoksen rakentaminen helpottaa logistiikkaa ja työntekoa - lisää esine- ja työturvallisuutta.

Logistiset parannukset auttavat sekä työntekijöitä ja taiteilijoita.

Henkilöstön määrä ja asema

Hallinnon toimitilojen, Pamilonkadun ja kaupungintalon muutoksista johtuen henkilökuntaa sijoitetaan useaan toimipisteeseen. Eli työntekijät ovat jatkossakin hajallaan. Taidemuseolla työvuorossa asiakaspalvelussa tulee olemaan vähintään kaksi henkilöä. Näyttelyjen vaihdon ja muiden tapahtumien ja työpajojen aikana henkilökuntaa on paikalla enemmänkin (4-8 henkilöä). Työpäivien aikana paikalla on myös museoammatillista henkilökuntaa vaihtelevasti vähintään 3-4 henkilöä.

Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat

Taidemuseolla tulee olemaan enemmän opastuksia ja asiakasmäärät lisääntyvät.

Yleisötyöstä vastaava museoammattilainen työskentelee rakennuksessa päivittäin.
Asiakaspalvelijat hoitavat jatkossa myös tilojen/ taideteosten valvontaa ja kameravalvonnan seurantaa - vastuu kasvaa.

Jokin muu, mikä?

Museaalisten olosuhteiden järjestäminen takaa paremmat työolosuhteet työntekijöille.

Organisaatio- ja henkilöstövaikutusten johtopäätökset:

Museaaliset olosuhteet helpottavat työntekoa ja parantavat työolosuhteita sekä mahdollistavat monipuolisemmat palvelut ja parantavat taideteosten säilymistä.
Logistiikka parantaa esine- ja työturvallisuutta

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Tilojen ylläpidon kustannukset kasvavat, joka kasvattaa kaupungin menoja

Investoinnit

Talonrakennusinvestointi (perusparannus) vaikuttaa investointien määrään ja kaupungin lainakantaan.

Velkaantuminen

kts. edellä

Tuottavuus ja tuloksellisuus

-

Jokin muu, mikä?

-

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Talonrakennusinvestoinnit kasvattavat kaupungin kuluja.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

5. YMPÄRISTÖ

Ihmisten elinympäristö ja viihtyvyys

Kaupunkikeskustan viihtyvyys paranee, kun julkisesta tilasta tehdään toimiva ja nykyaikainen

Maaperä, vesistöt, luonnon monimuotoisuus, ilmasto

Ei vaikutusta

Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö

Suojeltu rakennus pystyy kunnossa ja näin ollen huolehditaan rakennetun omaisuuden kulttuuriperinnön siirtymisestä.

Jokin muu, mikä?

Kaupunkikuvan kannalta merkittävä rakennuksen käyttö jatkuu ja sen elinkaarelle saadaan jatkoa korjauksen ja perusparannuksen kautta.

Ympäristövaikutusten johtopäätökset:

Parantaa kaupunkikeskustan rakennettua ympäristöä

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

6. YRITYKSET

Yritysten tavoitettavuus

(esim. asiakkaiden, henkilökunnan, raaka-aineiden ja lopputuotteiden näkökulmasta sekä logistiikan näkökulmasta)

Uusi museo voi tuoda asiakkaita kaupunkikeskustaan, jotka käyttävät yksityisen sektori palveluita. Museolla itsellään, eikä rakennuksessa ole esimerkiksi kahvila tai ravintolapalveluita. Tilaisuuksien järjestämisessä tukeudutaan yksityiseen catering-palveluun

Asiakkuudet

(esim. asiakkuuksien määrä)

Näyttelyjä saadaan helpommin, kun olosuhteet ovat kunnossa. Asiakkuudet kasvavat uusien ja monipuolisten näyttelyiden vetovoiman kautta.

Työvoiman saatavuus ja uusien työpaikkojen muodostuminen

Hanke ei suoraan muodosta uusia pysyviä työpaikkoja. Rakentamisen ajalla voi määräaikaisesti olla vaikutus työpaikkoihin.

Yritysten talous ja kasvu

(esim. uusien yritysten sijoittuminen, uudet liiketoimintamahdollisuudet, yritysten välinen kilpailu)

Ei suoraa vaikutusta.

Yritysten osallistumismahdollisuudet palvelun tuottamisessa

CAtering sekä muut tukipalvelut (äänentoisto ja muu esitystekniikka).

Jokin muu, mikä?

Pyydetään lausunto tarvittavilta sidosryhmiltä

☐ Kyllä

☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Kaupungin omaa palvelutoimintaa.

Yritysvaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

14.08.2023

Nimi

Joni Sorjonen

**Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen
toimitetaan * = on pakollinen kenttä**

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

joni.sorjonen@joensuu.fi